

GENERELLE VILKÅR FOR RATEPENSION

Vilkårene gælder for rateopsparing i pensionsøjemed, medmindre andet udtrykkeligt er aftalt. Vilkårene ændres, hvis lovgivningen om ratepension ændres. I øvrigt gælder Basisbanks almindelige forretningsbetingelser.

1. INDBETALINGER

De aftalte indbetalinger indsættes i Basisbank på en ratepensionskonto tilhørende kontohaver.

Hvis det er aftalt, at Basisbank automatisk skal overføre beløb til pensionskontoen, kan Basisbank undlade overførslen, hvis den bevirker overtræk på den konto midlerne overføres fra.

Ratepensionsaftaler kan oprettes til og med kalenderåret 15 år efter, at kontohaveren når pensionsudbetalingsalderen. Muligheden for at indbetale ophører i kalenderåret før første aftalte rateudbetaling.

På en privatordning må der kun indbetales af kontohaver. På en arbejdsgeberordning må der kun indbetales af arbejdsgiver.

Basisbank sender mindst én gang årligt meddelelse til kontohaver med angivelse af indbetalinger, tilskrevet afkast, betalte afgifter, eventuelle administrationsomkostninger og forsikringspræmier.

2. PLACERING AF OPSPARING

Kontoens indestående kan efter kontohavers eget valg placeres efter de i lovgivningen og efter Basisbanks til enhver tid gældende regler.

3. UDBETALING

Opsparingen udbetales til kontohaver i overensstemmelse med aftalen.

Raterne skal udbetales over mindst 10 år og kan tidligst starte, når kontohaver når pensionsudbetalingsalderen. Rateudbetalingen skal senest slutte i kalenderåret 25 år efter, at kontohaver når pensionsudbetalingsalderen. Kontohavers pensionsudbetalingsalder er 5 år før folkepensionsalderen.

For personer, der er født i perioden 1. januar 1954 til 30. juni 1960, er pensionsudbetalingsalderen dog, som det fremgår af nedenstående tabel:

Fødselsdato	Efterlønsalder
1. jan. 1954 – 31. dec. 1958	60
1. jan. 1959 - 30. jun. 1959	60 1/2
1. jul. 1959 - 31. dec. 1959	61
1. jan. 1960 - 30. jun. 1960	61 1/2
1. jul. 1960 - 31. dec. 1962	62
1. jan. 1963 eller senere	63 eller ældre

Kontohaver kan ændre udbetalingstidspunktet og udbetalingsperiodens længde indtil dagen før den første rateudbetaling finder sted.

Medmindre kontohaver bestemmer andet, er det i aftalen fastsat, at rateudbetalingerne skal påbegyndes på det senest mulige tidspunkt, det vil sige 1. januar i kalenderåret 16 år efter, at kontohaver når pensionsudbetalingsalderen. Dette giver frihed for kontohaver til senere at vælge at ændre udbetalingstidspunktet til et tidligere tidspunkt.

Hvis der indtræder en varigt nedsat arbejdsevne, som berettiger kontohaver til førtidspension, kan udbetalingen ligeledes starte. Desuden kan udbetalingen i visse tilfælde starte ved en af Skatterådet godkendt tidligere pensionsalder. I så fald kan der dog kun udbetales fra den eller de ordninger, der konkret er omfattet af den godkendte lavere pensionsalder.

Før udbetalingens start skal kontohaver vælge mellem to udbetalingsforløb.

- En samlet årlig rateudbetaling, der ved en konstant rente vil give et jævnt stigende udbetalingsforløb, eller
- En samlet årlig rateudbetaling, der ved en konstant rente vil give lige store årlige rater.

Er hele kontoens indestående udbetalt inden udløbet af den valgte udbetalingsperiode, ophører udbetalingerne. Ændring af udbetalingen efter første udbetaling er sket

Efter første udbetaling har kontohaver mulighed for at aftale ændringer til udbetalingen. Der er dog nogle begrænsninger i kontohaverens muligheder:

- Aftale om ændring har først virkning fra de følgende kalenderår. I det kalenderår, hvor aftalen om udbetaling ændres, fortsætter udbetalingen i henhold til den gældende aftale
- Der er ikke mulighed for at ændre udbetalingsterminerne til helårlig eller halvårlig udbetaling
- Hvis der allerede er aftalt helårlig udbetaling, er det ikke muligt at ændre tidspunktet i løbet af året, hvor den årlige udbetaling skal ske
- Hvis der allerede er aftalt helårlige eller halvårlige udbetalingsterminer, kan disse terminer fortsætte uændret uanset andre vilkår for udbetalingen aftales ændret
- De ovenfor angivne regler for udbetaling af ratepension, jf. pkt. 3 skal fortsat overholdes
- Der kan ikke aftales forkortelser af udbetalingsperioden

Arbejdsgiveraftale

Kontohaver kan ændre udbetalingens starttidspunkt uden arbejdsgivers samtykke i de tilfælde, hvor kontohaver ikke længere er ansat i virksomheden.

4. ARBEJDSGIVERAFTALE

Overførsel til andet pensionsinstitut

Overførsel af pensionsaftalen til et andet pensionsinstitut kan foretages af kontohaver uden arbejdsgivers samtykke, medmindre andet bestemmes i aftalen.

Medarbejdere der fratræder

Medarbejdere, der fratræder, har ret til at videreføre pensionsaftalen med en ny arbejdsgiver, at videreføre pensionsaftalen som en privatordning eller at ændre pensionsindbetalingerne uden arbejdsgiverens samtykke, medmindre andet bestemmes i aftalen.

5. BEGUNSTIGELSE - UDBETALING VED DØD

"Nærmeste pårørende"

Udbetaling ved kontohavers død sker direkte til kontohavers "nærmeste pårørende", medmindre andet er skriftligt aftalt med Basisbank. Med "nærmeste pårørende" menes kontohavers ægtefælle. Hvis der ikke efterlades ægtefælle, udbetales til kontohavers samlever, og hvis der heller ikke efterlades en samlever, sker udbetalingen til kontohavers livsarvinger, dvs. børn, børnebørn osv. i den nævnte rækkefølge. Hvis der heller ikke efterlades livsarvinger, udbetales til kontohavers arvinger i henhold til et testamente eller efter loven.

For at en person kan betragtes som en samlever i forhold begunstigelsen "nærmeste pårørende", er det en betingelse, at personen bor sammen med kontohaveren:

- 1) har, har haft eller venter et fællesbarn med kontohaveren, eller
- 2) har levet sammen med kontohaveren i et ægteskabslignende forhold i mindst 2 år.

Et forhold er ægteskabslignende, hvis kontohaver og samlever kunne have indgået ægteskab med hinanden. I praksis betyder det, at de ikke må være gift eller under separation, ligesom de ikke må være søskende eller i familie med hinanden i ret op- eller nedstigende linje.

Det skal bemærkes, at der stilles andre krav, hvis der er tale om en samlever, der indsættes ved navns nævnelse, se nedenfor.

Indsættelse af andre begunstigede

I stedet for "nærmeste pårørende" kan kontohaver bestemme, at én eller flere personer skal have udbetalt opsparingen ved kontohavers død. Der kan vælges mellem ægtefælle, én navngiven person, der har fælles bopæl med kontohaver ved indsættelsen (samlever), fraskilt ægtefælle, livsarvinger (børn, børnebørn osv.), samlevers livsarvinger samt stedbørn og disses livsarvinger. Kontohaver kan frit bestemme, hvordan opsparingen skal fordeles mellem de begunstigede. Indsættelsen skal for at være gyldig foretages skriftligt.

SÆRLIGT OM SAMLEVENDE, DER ER INDSAT VED NAVNS NÆVNELSE

Fælles bopæl ved indsættelsen

Opmærksomheden henledes på, at kontohaver kun kan indsætte en samlever, med hvem der er fælles bopæl ved indsættelsen. Ved fælles bopæl forstås fælles folkeregisteradresse. Den fælles bopæl skal være opfyldt, når begunstigelsesaftalen indgås. I modsat fald vil pensionsopsparingen af skattemyndighederne kunne kræves ophævet med 60 pct. afgift. Desuden vil kontohavers fradragsret for indbetalinger bortfalde med virkning tilbage til begunstigelsestidspunktet. Hvis samlevers livsarvinger indsættes som begunstiget kræves det ligeledes, at kontohaver har fælles bopæl med samleveren ved indsættelsen.

Fælles bopæl ved død

Begunstigelsen af samlever bortfalder som udgangspunkt ikke ved ophør af fælles bopæl. Dog vil eventuelle indsigelser f.eks. fra arvinger eller kreditorer mod udbetalingen til en tidligere samlever kunne føre til, at begunstigelsen falder bort, hvis domstolene afgør, at der er tale om bristede forudsætninger i den konkrete sag.

Hvem kan være samlever

En samlever som begunstiges kan foruden en person, som kontohaver lever i ægteskabslignende parforhold med, desuden være søskende eller andre, som kontohaver bor sammen med. Dog kan der kun indsættes én samlever.

Mulighed for yderligere krav til samlever

Hvis kontohaver ønsker det, kan kontohaver, såfremt Basisbank kan acceptere vilkåret, opstille yderligere krav til, hvornår en samlever kan få udbetalt opsparingen ved kontohavers død, f.eks. at samlivet skal have bestået i en bestemt årrække, eller begunstigelsen af samlever bortfalder, hvis der ikke længere er fælles bopæl. Kontohaver skal være opmærksom på, at et krav om, at udbetaling til

Samlever forudsætter fælles bopæl også ved kontohavers død vil medføre, at begunstigelsen af samlever straks vil bortfalde, hvis samlever og kontohaver får forskellig folkeregisteradresse. Det gælder også f.eks. ved erhvervsarbejde et andet sted i landet, plejehjemsophold mv., hvor det formentlig ikke er hensigten, at begunstigelsen skal falde bort. Basisbank anbefaler derfor, at yderligere krav til begunstigelsen overvejes nøje.

Indsigelse mod "urimelige" begunstigelser

Afdødes ægtefælle eller livsarvinger (børn, børnebørn osv.) kan gøre indsigelse mod den begunstigelsesbestemmelse, som kontohaveren har indsat i pensionsopsparingen. Hvis skifteretten vurderer, at begunstigelsen er urimelig i forhold til ægtefællen eller livsarvingerne, kan retten bestemme, at pensionsopsparingen helt eller delvist skal tilfalde ægtefællen eller livsarvingerne. Ved vurderingen af, om en begunstivelse er urimelig, kan der bl.a. lægges vægt på baggrunden for indsættelse af den begunstigede, ægtefællens, livsarvingernes og den begunstigedes økonomiske behov samt omstændighederne i øvrigt.

Subsidiær begunstivelse

Hvis den/de begunstigede alle er døde ved kontohavers død, udbetales pensionsopsparingen til kontohavers "nærmeste pårørende" medmindre kontohaver har aftalt andet skriftligt med Basisbank. "Nærmeste pårørende" er altså automatisk subsidiært begunstiget.

Begunstigelse - aftales skriftligt

Indsættelse af andre begunstigede end "nærmeste pårørende" skal fremgå af pensionsaftalen eller meddeles Basisbank skriftligt.

Udbetaling direkte til begunstigede

De begunstigede får udbetalt den del af opsparingen, der tilkommer dem, direkte udenom dødsboet.

Ingen begunstiget

Kontohaver kan også bestemme, at der ikke skal være nogen begunstiget, hvilket skal aftales skriftligt med Basisbank.

Dette vil betyde, at opsparingen ved kontohavers død udbetales til dødsboet. Kontohaver skal så være opmærksom på, at eventuelle kreditorer har forsteret til boets midler. Hvis der er penge tilbage i boet, efter at eventuelle kreditorer har fået deres del, vil de blive fordelt mellem arvingerne i henhold til eventuelt testamente og til arveloven.

Ændring af begunstivelse

Kontohaver kan på hvilket som helst tidspunkt ændre på, hvem der er begunstiget, med mindre begunstigelsen er gjort uigenkaldelig. Ved arbejdsgiverordninger kan der ændres uden arbejdsgivers samtykke.

"Begunstigelsen" bør jævnligt tages op til overvejelse, blandt andet når der sker større ændringer i kontohavers liv, herunder etablering af samliv, ægteskab, børn, ophævelse af samliv, skilsmisse, eller hvis den begunstigede dør.

6. KREDITORBESKYTTELSE

Ratepensionen kan ikke overdrages til eje, sikkerhed eller på anden måde gøres til genstand for retsforfølgning fra kreditorers side.

Hvis kontohaver kommer under konkurs, kan konkursboet forlange at evt. uforholdsmæssige store indbetalinger i løbet af de seneste tre år, set i forhold til kontohavers formuestand, indbetales til konkursboet.

7. SKATTE- OG AFGIFTSREGLER

Fradrag for indbetalinger - fradragsloftet

Du får fradrag for indbetalinger til ratepensioner. Du kan højst få fradrag for indbetalinger på op til fradragsloftet, der er på DKK 53.500,00 (2017) om året. Fradragsloftet omfatter alle dine indbetalinger på ratepensioner og ophørende livrenter. Fradragsloftet omfatter også både private pensioner og arbejdsgiveradministrerede pensioner, ligesom det også omfatter pensioner du har i andre pengeinstitutter, forsikringsselskaber og pensionskasser.

Hvis du inden den 22. april 2009 har indgået aftaler om nogen af de pensionsordninger, der er omfattet af fradragsloftet, kan du have fradrag herfor, som endnu ikke er udnyttet. Dette fradrag medregnes i fradragsloftet, og det kan derfor begrænse dine muligheder for at få fradrag for yderligere indbetalinger til de pensionsordninger, der er omfattet af fradragsloftet. Dette kan få betydning helt frem til og med 2018. Hvis du f.eks. har indbetalt DKK 480.000 i marts 2009, giver det ret til et fradrag på DKK 48.000 om året fra 2009 – 2018. Dette fradrag medregnes i fradragsloftet, og det formindsker derfor den indbetaling til ratepension, som du kan få fradrag for.

Hvis du har både en privat pensionsordning og en arbejdsgiveradministreret pensionsordning, går indbetalingerne til den arbejdsgiveradministrerede ordning forud for indbetalingerne til den private pensionsordning i udnyttelsen af fradragsloftet.

Fradragsloftet reguleres hvert år.

Basisbank fratækker arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingerne på arbejdsgiveradministrerede pensioner. Fradragsloftet beregnes derfor af indbetalingerne fratrukket arbejdsmarkedsbidrag på disse ordninger. I forhold til fradragsloftet er det derfor uden betydning, om der er tale om en privat eller en arbejdsgiveradministreret pension.

Undtagelser til fradragsloftet

Selvstændigt erhvervsdrivende kan til og med 2014 få fradrag for indbetalinger på op til 30 % af overskuddet fra deres virksomhed, selvom det overskrider fradragsloftet. Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende samtidig er lønmodtager, kan der i tillæg hertil indbetales op til fradragsloftet på en arbejdsgiveradministreret ratepension, uden at det medregnes til kontohaverens skattepligtige indkomst.

Obligatoriske indbetalinger, der foretages af en arbejdsgiver ifølge en kollektiv overenskomst indgået inden den 22. april 2009, medregnes ikke til den skattepligtige indkomst, selvom de er større end fradragsloftet. Indbetalingerne medregnes i fradragsloftet og vil derfor reducere kontohaverens muligheder for at få fradrag for indbetalinger til de pension, der er omfattet af fradragsloftet. Denne undtagelse gælder til og med udgangen af det indkomstår, hvor den næste generelle fornyelse af den pågældende overenskomst sker.

Indbetalinger, der overskrider fradragsloftet

Hvis du indbetaler mere end fradragsloftet, får du ikke fradrag for indbetalingerne. Du har da 3 valgmuligheder med det beløb, du ikke har fået fradrag for:

1. Du kan få det udbetalt uden skat eller afgift. Du vil da i praksis være stillet som om at indbetalingen over fradragsloftet ikke var foretaget. Udbetaling vil kræve samtykke fra arbejdsgiveren, hvis det er en arbejdsgiveradministreret pensionsordning.
2. Du kan overføre pengene til en anden fradragsberettiget pensionsordning, der ikke er omfattet af fradragsloftet. De vil da blive behandlet som om, de oprindeligt var blevet indbetalt til denne pensionsordning. Hvis du overfører dem til en pensionsordning med løbende udbetaling, f.eks. en livsvarig livrente, vil du få fuldt fradrag for indbetalingen. Reglerne for denne type pensionsordninger kan dog betyde, at dit fradrag skal fordeles over op til 10 år.
3. Du kan lade pengene blive stående på ratepensionen. For disse penge gælder:
 - De kan udbetales uden afgift. Udbetalingen sker krone for krone, og den omfatter ikke afkastet af pengene.
 - Afkastet af disse penge beskattes efter pensionsafkastbeskatningsloven.
 - Afkastet af disse penge pålægges skat / afgift ved udbetaling efter de almindelige regler.
 - Pengene er omfattet af pensionsordningens begunstigelsesbestemmelser.
 - Pengene er omfattet af reglerne om deling af pensionsordninger ved skilsmisse.
 - Pengene er kreditorbeskyttede på lige fod med den øvrige del af ratepensionen.
 - Pengene er omfattet af de samme regler for investering af pensionsmidler, som gælder for resten af ratepensionen.
 - Udbetalingen kan, indtil den ratevise udbetaling er begyndt, ske, når kontohaveren ønsker det, mod dokumentation fra SKAT.

Beskatning af udbetalinger

Rateudbetalinger beskattes som personlig indkomst, og Basisbank trækker og afregner A-skat ved hver udbetaling.

Rateudbetalinger beskattes desuden med udligningsskatten. Udligningsskatten pålægges store pensionsudbetalinger. Skatten er midlertidig, og den opkræves med følgende satser i de enkelte år:

Årstal	2011-2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020->
Procentsats	6 %	5 %	4 %	3 %	2 %	1 %	0 %

De udligningsskattepligtige pensioner er primært:

- Ratepensioner
- Livrenter
- Indekskontrakter
- Ægtefælle-samlever og børnepensioner
- Tjenestemandspensioner
- ATP
- Folkepensionens grundbeløb

Der er desuden enkelte mere ualmindelige pensionsudbetalinger, der er omfattet af udligningsskatten.

Udligningsskatten betales af udbetalinger fra de omfattede typer af pensioner, der overstiger et bundfradrag på 388.200 kr. (2017) om året. Du kan ikke reducere beskatningsgrundlaget ved at indbetale på en fradragsberettiget pensionsordning.

Der er mulighed for at overføre op til 129.500 kr. (2017) om året i uddnyttet bundfradrag mellem ægtefæller. Beløbet skal dog reduceres med ægtefællens egen indkomst, både pensionsindkomst og anden personlig indkomst.

Da udbetalinger fra ratepensionen indgår i den personlige indkomst, har udbetalingerne betydning for størrelse af offentlige ydelser som folkepension, boligydelse og personlige tillæg. Derudover har rateudbetalingerne indflydelse på ejendomsværdiskatten. Dette gælder også eventuelle rateudbetalinger til ægtefælle eller livsarvinger under 24 år.

Ved udbetaling efter kontohavers død udbetales opsparingen som en sum efter fradrag af en afgift på 40 pct. til staten. Ved udbetaling til ægtefælle, fraskilt ægtefælle, livsarvinger under 24 år, samlever eller dennes livsarvinger under 24, stedbørn eller stedbørns livsarvinger under 24 år, kan der vælges rateudbetalinger i stedet. I de tilfælde beskattes rateudbetalingerne som personlig indkomst.

Ved udbetaling til begunstigede, fratrækker Basisbank desuden boafgift til staten ifølge gældende lov.

Udbetales kontoens indestående hel eller delvis på et andet tidspunkt, det vil sige i strid med aftalens bestemmelser, skal der betales en endelig afgift til staten på 60 pct. af udbetalingen. Er der tale om en arbejdsgiveraftale, skal arbejdsgiveren tiltræde, at ratepensionen udbetales i utide.

Beskatning af afkastet

Afkast, kursgevinster mv. medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, men beskattes efter reglerne i pensionsafkastbeskatningsloven. Skatten hæves på kontoen.

8. OVERTRÆK PÅ PENSIONS-KONTOEN

Hvis ratepensionskontoen overtrækkes i forbindelse med afregning af PAL-skat, vil overtrækket blive forrentet efter reglerne i lovgivningen og Basisbank.

9. INDVIRKNING PÅ EFTERLØN

For personer, der er født den 31. december 1955 eller tidligere

Hvis kontohaver går på efterløn indenfor to år efter udstedelse af efterlønsbeviset, og inden kontohaver har arbejdet minimum 3.120 timer (som fuldtidsforsikret) i den periode, nedsættes efterlønnen som hovedregel med 3 pct. af ratepensionens værdi ved opnåelse af efterlønsalderen efter fradrag af et bundfradrag. Der sker fradrag i efterlønnen, uanset om ratepensionen udbetales eller ej. Hvis ratepensionen er en arbejdsgiverordning, hvor arbejdsgiver har bidraget og kontohaver starter udbetaling i efterlønsperioden, sker nedsættelsen af efterlønnen med 50 pct. af den faktiske udbetaling, og det uden bundfradrag.

Hvis kontohaver venter med at gå på efterløn til to år efter efterlønsbevisets udstedelse, og efter kravet på arbejde i 3.120 timer er opfyldt, nedsættes efterlønnen, hvis der startes udbetaling af en arbejdsgiverordning, hvor arbejdsgiver har bidraget, eller hvor det er sædvanligt, at arbejdsgiveren bidrager. Nedsættelsen sker så med 55 pct. af den faktiske udbetaling. Ved andre pensionsordninger/udbetalinger nedsættes efterlønnen ikke.

For personer født den 1. januar 1956 eller senere

Hvis kontohaveren går på efterløn, nedsættes efterlønnen som hovedregel årligt med et beløb, der svarer til 4 procent af ratepensionens værdi, når kontohaveren når efterlønsalderen. Der sker nedsættelse af efterlønnen uanset om ratepensionen udbetales eller ej. Hvis ratepensionen er en arbejdsgiverordning, hvor arbejdsgiveren har bidraget, og pensionen kommer til udbetaling, nedsættes efterlønnen med 64 % af det udbetalte beløb.

10. SKILSMISSE/SEPARATION

Ved skifte af fællesbo i anledning af separation, skilsmisse eller bosondring, udtager ægtefællerne egne rimelige ratepensioner af fællesboet. Det afgøres konkret om den enkelte ratepension er rimelig i forhold til ægtefællens uddannelsesmæssige og arbejdsmæssige situation. Ratepensioner, der overstiger det rimelige, indgår i delingen af fællesboet.

Ved ægteskaber af kortere varighed udtages alle ratepensioner forlods.

Ægtefæller kan ved tinglyst ægtepagt aftale at en ratepension skal være særeje eller fælleseje.